

نفسی ۱۰ غرضه

... اداره خانی ...
« شروت فنون » مطبعه سند در

صاحب امتیازی

صیحه زکریا

بوپوک و خجسته

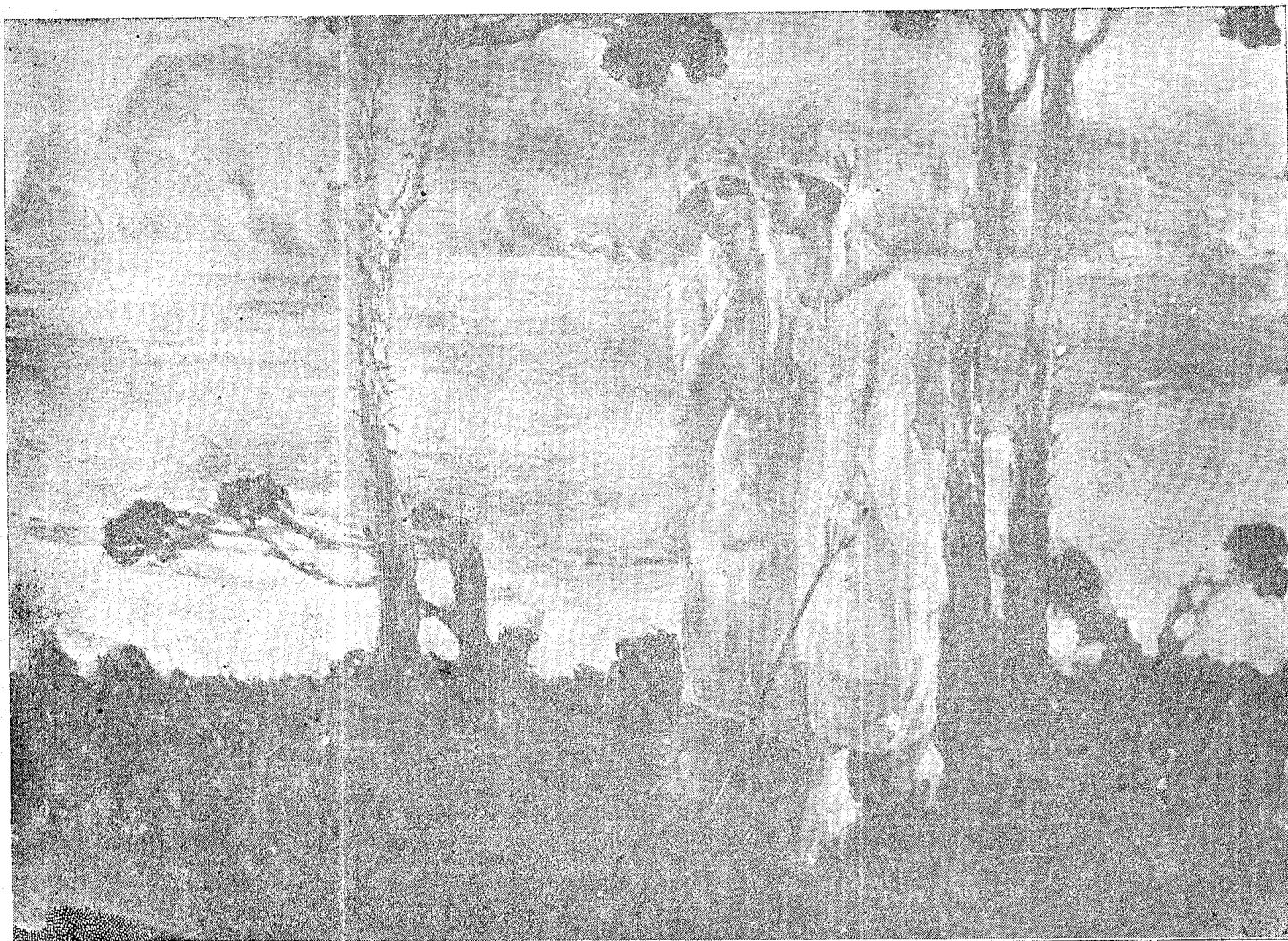
اول بش کونده بر پچشپ لری چیقار ادبی ، علمی مجموعه در .

نومرو : ۱۷

پیشیه ۲۵ کانون اول ۱۹۱۹

سرحدی :

مآله ادیب

ادالوده یاز

چالای ابراهیم بک

ما كورنيانك روس ايلي قسمتمه دوكونه عادتلىرى

دوكون يدى كون سورور . وجهه دن باشلار . باشلامدن اوكنه دوكونه كلچكلرك دعوتنه باشلانير . دعوت ايجون حفتان كوني اولان جمعه دن اول كان بازار ايرتسى كوني هرايكى طرفدن اوتوبوجيلر چيقار . ايلك اوكنه كوهى طرفى اوقوبوجيسى قيزك اوينه كيدوب دوكونه اوقور ، قيز طرفنك اوقوبوجيسى ده بونى متعاقب كوهى نك اوينه كيدر . دوكونه دعوت ايدر . ارلك طرفدن اوقوبوجى اولهرق قولاخچى اولان قادين كيدر . قيز طرفندن ايسه اوقوبوجى اولهرق قيزى چوجوق ايكين طوزلامش اولان قادين در . شادبو اولمش ايسه بونك يرينه قيزى اكثريا كيتديكى حامده دانا بيقيان قادين اوقوبوجى اولور . بونلك هرايكيسنه كندى طرفلرندن بر جيفت آياق قاي هديه ايديلير . بوندن صوكره يانه بونلر وياخود بونلك يرينه باشلارلى اوقوبوجيله چيقار . كندى طرفلرني دوكونه چاغيرلر . دوكونه چاغيرلانلرك كله كلرى كونلر باشقه باشقه در . كيمسى ده بونون دوكون ايجوندر . بوندن باشقه دوكونه ارلك وقيز طرفنك برلشديكى كونلر اولديني ايجون بونلرده ايكى طرفه قرارلاشد . يره رقى كا كوره دعوت ايديلير . صوكره اوقوبوجيلر بعضاً برشوه برقاچ كيشى دعوت ايدر وياخود بعضى بونون دوكون ايجون برطاقى ده برقاچ كون ايجوندر . اوقوبوجى طرفندن بونلرده سويلير . اوقوبوجى به دعوت ايجون كيتديكى يزلرده پاره ويريلير . دوكونه باشلامدن ارلك اولان برمهامله دها واردركه قيزك جهاز اوله ق كيتيرمچكى نك طاقلرنيك قايلا ناسى ايجون قالاچى يتك باموقلرنيك تيلماسى ايجون باموق آيجيسى كوهى طرفندن كوندريلر بونلرك اجر تلى كوهى طرفندن ويريلير . قيز طرفندن

يالكنز بونلرك اوسته لرينه بر رقات چاششير وچراقلرينه برر چوره هديه ويريلير . جمعه كوني — حفتان كوني بوقاربده كى بازار ايرتسى كوني تعقيب ايدن جمعه كوني در . حفتان كوني اوندر عمومى دكلور . كوهى نك اونده كندى خيصم ليله احبابلى قومشولرى وكذاك قيزك اونده دخى نيصم انربا ايله قونو قومشولرى بولنور . قافتان وتفرعاتى شهرلرده وقصبه لوده چيني ، كولر در باقيرتسى لره يوزيازيچى طرفندن برلشديريلير . تپسى لر ايكى در . بعضاً اوچ اولور . قافتان ايله ايج چاششيرى ترلك لر ، چوراب وندلر ايله باشنه باغلايه چنى عني ويا پرلاظه وطراق عني نهوده كيه چكى اشيا . برتپسى به فراجه ، ياشماق ، سوتق ايجون آياق قاي رتپسى به يوزنيك كلينك پولى ، قاقالرى ، كان قيناسى ايلروده يازا غمز جام كونك پاراسى باشقه رتپسى به قونور . بعضاً بونلر اوتوكى تپسيله ده برلشديريله يور بك اسكيدن ايسه قيزك باباسنه برجلك آماسنه برخيرقانى ويا اليسه لك قوماش وقارداشلىرينه ده آروجه هديه كيدر مش . فقط ارلك قارداشلره آياق قاي كوندريلير مش . خدمتچيلره هديه كوندريله چكسه بونلرك هيله لرى برچاششير سپته قونور . بونلرك كيمه سيده ينه معين صراسمه تابع در . قولاخچى برشى طاشماز قولاخچى نك بوننه ارلك طرفندن برآصنى آصيلير . ديكر كوتورلره برشى ، يلز نيز اوينه كيدرلر . شكر قهوه ويريلير . قولاخچى به قدرته كوره پاره ايله برابر آصنى آصيلير ديكرلرينه قوماش هديه ايديلير . جمعه ايرتسى كوني — جمعه ايرتسى كوني ارلك اونده هيچ برشى يوقدر . قيز اونده قيزك جهازى حاضرلانير بقير طاقلرى ايرى

قابله طاق ، باردق ، فنجان ... الخ كى اشيا ايرى قابله قونور . اشيا صنديقلره برلشديريلير . هر صنديقنك قولينه طاشياته ويريله . چك برچوره قونور فكاحده كوهى دن كلش اولان آينه ، چكمه به ، وسايره عني صورتده دوزولور . بازار كوني — بازار كوني جهاز قاقار . ارلك طرفنك دعوتليرى كوهى اونده ، قيز طرفنك كيلر قيزك اونده طوبلانير . كوهى نك دعوتليرى هب برلكده قيز اوينه كيدرلر . كنديلرينه تخصص ايدلش اولان اوله لره كيدرلر شكر قهوه ويريلير . اشياى طاشيه چق حلالده كوهى طرفندن كوندريلير ووجاهته برلكده كيدر . اشياك كتورولماسى ايسه اولدجه منتظم برآلاى در . اشياك كتورولسى — اك اواده كوهى نك نكاه وخستانده كوندرديكى اشيا وطانمقلر ، ارقا باباك ويرديكى ينه بويله قيمتلى اشيا دها ارقاده آجولوب قاباير بررحله ده قران كيدر . قران قيزك كندى صحنى در . بوخدمت هر حالده كنچ وبعضاده حلاق ايجين حصم ويا قوشو چوجقلرندن برى طرفندن ايفا اولنور . بونك ارقاسنده كاسه ، باردق ، طباق طاقى وايكى سانسى چچك وارتق صره سيله ياتاق طاقلىرلى اليسه صنديقلى يورغان نيسارى [بونك صنديق] باير طاقلىرلى [مطبخ طاقى] كيدر . اشيا ايله قيز طرفنه كيمسه كيتيمز يالكنز كوهى طرفندن برقاچ كيشى كيدر . اشيا قالفاركن جله نك تلاشندن استفاده ايدررك برى يتاق يصديقى چالوب كوهى به كتور . جهاز ارلك اوينه كيدنجه كوهى طرفندن برقاچ قادين جان دوشمه لرى دوشلرلر . براز صوكره قيز طرفندن يوز زيجى دنين وكلى - سوسيله چك اولان

اوراده قالير فضله ايسه بومالدى آتلاز وعضويتك درين مللرينه قدر ، هرا بورولرنيك عقدايه قدر كيدر ايلرلر . ذات الربه ياپار بوقدر خبيث اولان وبامقرونيك حرارت وضادتمفن علاجله نخلى بوقدر ۶۰ درجه - رارنده بر ساعتده ، « ۱۰۰ » درجه ده بر دقيقه ده كوشده ۳ : ۴ ساعتده تولور . مضادته قنار { حاض فنيك ۱۰۰ ده بر ، ۱۰ دقيقه ده سوبليه ۱۰۰ ده بر دره قناتلف ايدر . بودرجه مهلك اولان وبايه قارنى شفى وادى اوله رقى سهروم ايله واقى برده آشى واردرك انسان وباده محق قورتلير . حمد اولسون هلك عثمانيه ده وبا وقوقاى بك نادر كورولدى ايجون استحضارى اولاخجه تهمكلى اولان سهروم هلك اجنيه دن كيتيريلور فقط وبا آشى استحضارى بك نهكلى اولاله

برابر ايجاب ايتدكه باقيرتورلوزخانه عثمانيه مطلوب مقدارده استحصال ايديلور . بوآيلر سايه سنده درك ملكت بك چوق دفعه قولرا وتيفو صالغينلرندن درحال قورتواش در . وبا آشىنى هانكبن ، يارسن ، قالمت بشقه بشقه طرزده استحصال ايديلورلر . بز خصومى قابله وبا مقروبلرني ، بك چوق تدابير ده عايتله اورده تكدن صكره ۶۱ درجه حرارنده مقروبلرى اولديريلور . تولكارينه قناعت كيتيرمك اوزره هم خصومى يلرينه اكيورز ، همده فارملره شريفه ايديلور . بالاخره مناسب مقدار صولاندر دقن صكره ايجريسته فنول دخى علاوه ايديلور . حاضر لاديفن آشيتك بهر سانتمتره مكمينده اشپوز مليون عدد تولو وبا مقرونى واردور . بوآشيدن اولابر سانتمتره مكمينى ، سكرز كون صكره ينه بر

سانتمتره مكمينى دها زرق ايديلير . آشير انسانى خسته لقنن وقايه ايدر ، فقط تاثيرى آنى دكلدر . برقاچ كون صكره باشلار . سهروم لك تاثيرى آنيدير . بناء عليه وباليه لك تماسه بولنانلره خسته لقنن تام وقايه ايجون عني كونده هم سهروم همده آشى تطبيق ايدليلير . سهرومك تاثيرى آنى وسريعدر والساقى ۱۰ - ۱۲ كون خسته لقنن وقايه ايدر . سهرومك تاثيرى زائل اولاخجه يقين عني كونده تطبيق ايدلان آشيتك وافي تاثيرى باشلار وبوآشى سايه سنده انسان اوچ آى مخامره سز يشامش اولور . سهروم وبابه طوتولانلر ايجون بك مؤثر بر دواور . خسته لك شدته ، خسته نك سننه كوره ۴۰ - ۵۰ سانتمتره مكمينى شريفه اولفور . دارالفنون طب فاكولته سى باقيرتوريلوژى مدرس معاونى دوقتور احسان سامى

قادین ایله برقاچ خام ارکک اوینه کلیر . کلین اوطه سنک سوسلنسی ایچون اولان شالاری که بر چوقلری موقتاً و امانت صورتیله آلتشدر وسائر اشیای سرکه باشلارلر .

جهاز — عادتاً بر سرکی در بونک مخصوص ترتیباتی واردر . بوندن دولای ایجه زمان ایستر اگر قیش ایسه بویکجه بزرگ آناسی ، خصم لیده کیدر . یکی کوبی اوندی برلر . دکله بازار ایرتسی کونی صیاحلین کیدرلر . فقط اوه دونه لیده کوبی طرفندن برتالایک کوندریلیر . بازار ایرتسی کونی — بازار ایرتسی کونی قیزک آناسیله برابر خصم لری فونوقومشو . لرندن بهضیلری کوودی اوینه کیدوب جهازی سرلر . جهازک محوی ترتیباتی آشغیده صره سیله کوستلشدر .

[۱] کلین اوطه سی دینلین یاناق اوطه سی . — بورایه کلینک کتیردیکی اوطه دوشه می دوشه نیر . ثانیاً پک قیمتدار اولماسندن طولای جهازه ویریلیمین واکثریا خیرات دیه بر قاچ بوونک عائلده بولونان وزار دینلین اییک قاشلرله اوطه نك دیوارلری قابلا نیر . بونک اوزرینه بربر شاقولی شالار ستون کی بکوله رک ایکنه . لرله زارلره طودریلیر و شالارده بربر بوغوملر پایله رق هر بوغوم قوردلارلر ایله باغلانیر . بو صورتله تشکیل اولونان شالده ستونلره ایشلنمش چوره لر ، اوچقورلر ، هاولر ، کیسه لر ، قابلری بوزولیه جق صورتده ایکنه ایله طودریلیر ، کلین کوودی هانکی کوشه به اوطوره جق ایسه اوراسی ده چوق سوسلنیر . قیزک آغیر ایلان بر قاچ قات الیسه می ایچون بریوکلک پایلیر . اولنده بونک اوزرینه سربلیر . معلوم اولدینی اوزره وقتیه قاربولا قوللا نیلمه یقندن ویتاقلر یاتیلمدن بر آز وکجه پایله یقندن بیتاقلر یاناق اوطه سنده بولماز . کوودی کیجه سنه قدر باشقه بر اوطه ده بر ایلیر . بو اوطه به برده کووده نك کوندردیکی الماس طاقلری وکلینک کندی الماس طاقلری بر قفس ایچنده اولق اوزره برلشدیرلور .

[۲] دیگر اوطه لر . — بوش ویا بوشالمش بر اوطه به یاناق شیلته لری ، یورغانلر بر بری اوزرینه ایستیف ایدیلیر . بونک یانه صورت مخصوصه ده نخته دن پایلامش اولان بر صره اوزرینه یتاق چارشافلری اوزونلغه پایلامش قاتلرله سربلیر . اوزرلرینه ده برر کلینک کتیردیکی دیگر البسه لری کذا آشغی صارقاق اوزره دیزبایر و صره نك اوست طرفنه تولار ایچنده بولونان ایچ چاشیرلری قونور . اوطه ده بوش قالان برلره قهوه فنجانلری ، بارداقلر ، صراحیلر ، ... الخ زجاجی دوزنلر دیزیلیر . اوطه ده بر قاش ایسه باقی طاقلری یعنی مطبخ دوزنلرله قهوه جزوه لری ، جای طاقلری ، اخلامور و بونک کبی شیلرک پیشه سنه مساعد درجه ده بوونک جزوه لر مانفالر منظم بر صورتده قونور .

اگر ایکی اوطه دوشه می کلش ایسه بوده آریجه بر اوطه به دوشه نیر . و جهاز اوطه سی اشیای آلیه جق ایسه باقی طاقلری خانه به [اوطه لرک دیشار یسنده کی صالون] و یاخود ایکنجی دوشن اوطه به برلشدیرلور . بو ایش بیتتجه کلین طرفی اولرینه کیدرلر . جهاز و برمک عادت حقتده بر جوق اعتراضات واقع اوله کلکده ایدوکندن شو وسیله ایله بو باده کی مطالعه می یازق ایسترم . اعتراض اولنان جهت بولنیرکن قیزک چوق مصرف ایتمیله خلاصه ایدیلیرلور . آنجق بو خصوصک فی الحقیقه بر مصرف واردر . مادامکه ارککله قادین بررینک دنکی اولماسی شرطدر . بررینک یا پاچی مصرفه مقابل اوت . کینکده مطالعه ایتمی لازمدر . بو خصوص هر ملتده باشقه باشقه شکلرده واردر . فقط فکریجه تورکلرک کی اک مناسیدر . زیرا [یووانی دیشی قوش یایار] حکمتی آنجق بو صورتله تطبیق اولنه ییلور .

وفی الحقیقه نیزک صرف ایتدیکی پاراک نره به مصرف اولدینی کوزا وکنه کتیریلیرسه بوحقیقت تظاهری ایدر . یکی تشکیل اولنه جق بووایه لازم اولان اشیای قیز کتیرر . بوندن باشقه قیز بولندکن صکره ییلرجه کیجه جکی الیسه وچاشیری ده برابر کتیرر . بو صورتله کندیسنه عادت اولان اشیای ایچون قوجاسنه ییلرجه عرض افتقار ایتمه یور . بیه جک خصوصی مشترکدر . بری کتیرر اونه کی پیشیر . ایسته فکریجه تورکلرده قادینلرله اولان مساوت حقوق وقتیه بو صورتله تأمین و تطبیق ایدلشدر . بوخصوص اودرجه ده شه وللی درک تعدد زوجاتی قبول ایدوبده جاریه لرندن دوغان چوققلرک اصل خاتوندن دوغان چوققلرله عین حقوقه مالک اولماسنه قدر تشکیل ایدلشدر . فقط دنیه ییلورکه بوخصوص بولمکه مانمدر . اوکا قارشیده خلاصه هرکس اقتدار یجه یاغقله بونی تأمین ایده ییلور جرای کافی در طن ایده رم .

صالی کونی — صالی کونی حمام کونی در . اوکلدن صکره کلین ایله خیمه لری حمام کیدرلر کلین ای برالیسه سی کیر . واکون ایستین کلوب کلینی سیر ایده ییلور . حمامه ایسترسه جانی چالدریلیرلور . کونک باتماسنه ایکی ساعت قانتجه کلین حمام اورناسنده کی شادروانک اطرافنده اوچ دفعه دولاشدیرلور . پوزمانده چنکی لر ایشار . عود آغاجی یانار . کلینک البیسه لری الماسلری چقارلرلر . ایچ چاشیریلر ایچری به کیرر . چاشیرلری خصوصی خلوتده چقاریر . اوراده ییقانیر ییقاناز صفوقلغه چقاریلیر . بوراده صاحب لری اورولمکه باشلانجه دیشاری خبر ویریلیر . کلینک آناسی خیمه لری کلینی ییقان قادینه هدیه ، پاره ویرر . کلین حمامدن چیققدن صکره علی العاده برالیسه سی کیر . اوینه کیدر . وجودی منکشه کوکی وقرانیلر ایله پایلان بررکییده کی قوقو ایله ایصلادیلیر .

اشبو قوقونک غایت کوزل اولدینی و برآی قدر وجودده قالدینی صروی در . حمام کونی کلین ایله برابر کیدنلر دن ایستک ایدنلرده ییقانه ییلیر . تکمیل حمام مصرفی کوبی طرفندن اوده نیر .

صالی کونی ایشامی — صالی کونی ایشامی آنا قینه کیجه سیدر . بویکجه یالکر کلین طرفنک خیمه لرله قونوقومشو آراسنده برقینه کیجه سی پاییلور . قیزه کوچوک قینه دینلین یالکر پارمقلره مخصوص قینه اورولور . کنج قیزلر دن ایستین لیده ینه بویله کوچوک قیناقویه ییلورلره اکثر با آرالرنده اکتیرلر بمضاده جانی کتیریلیر .

— مابعدی وار —